

Spejderbevægelsen og dens Betydning for det danske Landbrug.

Foredrag i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab den 24. Januar 1912
af Direktør *G. E. Qvistgaard*, Chef for Spejderkorpsets By-Division.

(Sluttet fra S. 288).

Efter Direktør *Qvistgaards* i forrige Hæfte refererede Foredrag fulgte følgende Diskussion:

Premierløjtnant *Lembcke* bemærkede, at det, der havde voldt Spejderbevægelsen størst Vanskelighed, var at skaffe voksne Førere. Der er ikke herhjemme tilstrækkelig mange erfarne Folk, der sætter sig i Spidsen for Arbejdet som Tropsførere, hvorimod et Land som England bl. a. har en Mængde afgaaede Officerer, der tager sig af Sagen. Der stilles i Virkeligheden overordentlig store Krav til Tropsføreren. Skal han kunne give Drengene Karakter, maa han selv sidde inde med en vis Livserfaring. Drengenes Uddannelse er fuldstændig i Tropsførerens Haand. Spejderkorpset kan kun give Direktiver. Det turde imidlertid være noget af det mest tiltrækkende ved Tropsførerstillingen, at der ikke paa nogen Maade er nogen, der griber forstyrrende ind i éns Virksomhed. Man kan anvende netop de Midler, der passer én bedst; man kan lade hele sin Personlighed spille ind ved Uddannelsen. Alle Troppene hører til samme Korps, de arbejder i den samme Aand — men Uddannelsen retter sig alle Steder efter Tropsføreren.

Der er i Udlandet baade Godsejere og Forvaltere, Lærere, Læger og Officerer, der er Tropsførere, og det er som oftest blandt disse, Korpserne finder sine bedste Folk.

Undertiden ser man Forholdene ordnede paa en anden Maade — efter et System, som vilde være ganske glimrende ogsaa herhjemme.

En ældre Godsejer eller Proprietær kan ikke selv tage sig af Drengenes Uddannelse, men da han interesserer sig

stærkt for Bevægelsen, sørger han for, at der bliver oprettet en Trop af Drengene i Omegnen (en Trop er fra 8—50 Drenge). Han faar en yngre, Lærer, en Forstmand eller en Forvalter i Nærheden til at blive Drengenes Tropsfører. Han giver Troppen Lov til at holde Øvelser paa en bestemt Del af sine Jorder, han lader den faa et Rum i en Lade eller paa et Loft til Tropslokale. (Der behøver ikke at være noget i det: Drengene skal nok udstyre det selv.) Maaske støtter han Troppen lidt med Penge for at faa den i Gang. Troppen antager til Gengæld hans Navn (Godsejer A's, Proprietær B's Trop).

Paa Troppens Højtidsdage og naar en Spejder har udmærket sig særlig, stiller hele Troppen paa Gaarden. Godsejeren eller Proprietæren holder en lille opmuntrende Tale til Drengene eller overrækker dem deres Udmærkelsestegn. Den ældre, erfarne Mand har stillet sig ved Siden af den unge Tropsfører, og ved fælles Hjælp naar de et Resultat, som de begge kan være stolte af.

Hvis vore Landmænd herhjemme paa denne Maade vilde støtte og opmuntre Bevægelsen i deres Hjemegn, hvis nogle af vore større Jordbesiddere vilde overlade By-Spejderne et Terræn, hvor de kunde rykke ud og ligge i Lejr om Sommeren, vilde Bevægelsen være godt faren herhjemme.

Forpagter *Abel*, Glorup, udtalte, at han efter dette Foredrag havde faaet en noget anden Opfattelse af Spejderbevægelsens Nytte og godt kunde lide at se denne Bevægelse rejst paa sin Egn. Men, som tidligere nævnt, skortede det jo navnlig paa Førere. Den første Betingelse for, at Sagen kan blive udbredt, er, at et Foredrag som dette kan holdes ude omkring i Landet. Taleren vilde anse det for heldigt, om man fik Foredrag om Spejderbevægelsen ude i Landboforeningerne, da det først og fremmest gjaldt om at faa Landmændene varme for Sagen.

Den ledende Præsident (Kammerherre *Carl Bech*): Man behøver ikke at have boet længe paa Landet for at have oplevet Ulykkestilfælde og ikke mindst da Ildebrande. Paa mange Egne er der Mangel paa Sprøjter og paa øvede Folk til at betjene dem. Hvor mange Ofre kræver dernæst ikke vore Mergelgrave, Kørselen og Maskinerne? Spejderbevægelsen er noget nyt, men der er for Tiden meget oppe i vort Folk, der vil lette Sagen. Vi har nu en Mængde Gymnastikforeninger; Skytteforeningerne har taget flere Legemsøvelser op end forhen, Højskolerne ligeledes, og der afholdes gode Samariterkursus. Den første Tid, Taleren boede paa Landet, var det anderledes. Skolernes Gymnastikapparater var meget

mangelfulde og Lærerne i Reglen uden Interesse for Sagen. Landmændene sagde den Gang, naar man talte med dem om Gymnastik, at for Landbefolkningen havde den ikke megen Betydning, eftersom Arbejdet i fri Luft var Gymnastik nok.

Direktor *Qvistgaard* kunde tænke sig en Anke rejst imod Sagen, nemlig hvor Pengene skal komme fra. Assuranceselskaberne vil sikkert hjælpe, da de hurtigt kan tjene det ind. Maaden, hvorpaa de vil gøre det, kender jeg jo ikke, men jeg kunde tænke mig, at de nedsatte Præmien betydelig for de Gaarde eller Institutioner, der havde saadan et Brandkorps med moderne Brandredskaber. Med Ambulancen var det derimod værre, men maaske der kan faas noget gennem »Det røde Kors«.

Premierløjtnant *Lembcke* oplyste, at General *Baden-Powell* først havde skrevet en mindre Bog om Spejderuddannelse for det Dragonregiment, hvorfor han i sin Tid var Chef.

Denne Bog var først blevet benyttet af Drengene i de engelske Skoler.

Senere hen havde Generalen i Boerkrigen under Forsvaret af Mafeking set sig nødt til at uddanne Drengene efter de samme Principper og anvende dem til Spejdertjeneste, og det havde her vist sig, at denne Uddannelse havde en ganske fortræffelig Indflydelse paa dem.

Hjemkommen fra Boerkrigen havde Generalen oprettet en Tropp af Londoner-Drengene (dels Drengene fra Eton og dels Drengene fra Gaderne. — Alle Spejdere er Brødre).

Han lærte dem, hvorledes de paa engang kunde lege Indianere og Riddere. Han tog dem med ud i en Lejr, hvor de maatte sørge for deres egen Forplejning og i det hele taget i flere Dage maatte klare sig selv fuldstændig paa egen Haand. Han lærte dem at skelne imellem de forskellige Fugle og Dyr, Træer og Planter, lærte dem at holde af Naturen. Han lærte dem at bruge Øjne og Øren, at lægge Forbindinger og optræde ved Ulykkestilfælde og meget andet.

Til Brug for andre Drengene, der maatte have Lyst til at uddanne sig paa samme Vis, skrev han sin Spejderbog. Den blev bortrevet i 100.000'er af Eksemplarer og oversat til alle mulige Sprog. Hensigten med Spejderuddannelsen betoner han skarpt er udelukkende at gøre Drengene til Mænd — at give dem Karakter.

Inden Bogen udkom paa Dansk, havde Skolebestyrer *Hartvig Møller* allerede oprettet den første danske Spejdertropp. Der er nu over 100 Troppene herhjemme, de er spredte over

hele Landet, ja, der er endog Spejdere paa Bornholm, Færøerne og Island.

Troppene arbejder fuldstændig for sig selv. En Bestyrelse (Dr. phil., Docent i Pædagogik *Oscar Hansen* er Formand og Oberst *Axel Liljefalk* Spejderchef) og et Korpsraad arbejder for at sprede Kendskabet til Bevægelsen og danner Bindeled mellem Troppene. I den senere Tid er en Del af Troppene blevne organiserede i Divisioner, og det er Haabet at faa saadanne oprettede over hele Landet.

Hvad særlig Uddannelsen angaar, saa lærer Drengene, som Direktør *Qvistgaard* har omtalt, Samaritergerning og Redningsarbejde.

Der lægges Vægt paa at lære Drengene at handle resolut og hurtigt.

Under en Udrykning støder en Patroulje saaledes pludselig paa en Dreng, der er styrtet med Cyklen (det er arrangeret i Forvejen, uden at nogen véd det). Det er ofte en ren Fornøjelse at se, hvor kvikt Drengene opfatter Situationen, og høre Patrouljeføreren tage Kommandoen og give enhver en kort og klar Ordre til, hvad han skal gøre.

Drengene lærer at bruge deres Øjne og Øren — intet maa undgaa deres Opmærksomhed —, og man søger ved forskellige Øvelser at udvikle deres Syn og Hørelse.

Man lader dem studere de Spor af Mennesker, Dyr og Vogne, der ses undervejs, og lader dem slutte sig til, hvad Sporene betyder. Saadanne Slutningsøvelser arrangeres ogsaa inden Døre.

Drengene opøves i Ridderlighed. De skal gøre en »god Gerning« mod et Menneske eller Dyr hver Dag i Aaret.

Undertiden arrangeres Natøvelser, hvor Drengene kommer til at gaa alene en Milsvej — en Del af Vejen gennem en tæt og mørk Skov. De er ikke alle glade for det de første Gange, men en Spejder maa ikke lade sig skræmme af noget.

Endelig forfærdiger Spejderne Haandarbejder af alle Slags. Dette sælger de, og det indkomne gaar til en fælles Kasse, der anvendes til Lejrudrykninger, Indkøb af Telte m. m. Drengene skal lære at klare sig selv paa egen Haand.

Forøvrigt opmuntres Drengene til at deltage i al Slags Sport. — Sporten, det raske Liv i det frie, Nætter, tilbragte med kun et Stykke Telt-Lærred over Hovedet, gør altsammen sit til at hærde Drengen. Han bliver sund, stærk og glad — han lærer at stole paa sig selv og faar Karakter.

Proprietær *Lemming* mente, at Programmet burde lægges

en Del om, naar Bevægelsen skal føres ud paa Landet, da Drengene dèr altid er vant til at bevæge sig ude i Terrænet.

Direktør *Qvistgaard*: For Landets Vedkommende bør det nærmest ordnes som Redningsarbejde. Der bør navnlig afholdes Samariterkursus, Dyr lægekursus og Brandøvelser med dem.

Bestyrer *Jac. Søegaard* troede ligesom Hr. *Lemming*, at skulde Bevægelsen vinde Udbredelse paa Landet, burde Programmet lægges lidt om. Taleren kunde ikke se rettere, end at man burde søge at faa Almueskolen til at tage denne Sag op.

Forpagter *Bille* mente, at Spejderbevægelsen egentlig er gammel paa Landet, idet Drengene dèr er meget mere vænnede til at lægge Mærke til alt, hvad der passerer. Men kunde Spejderbevægelsen bevirke, at man ude paa Landet fik bedre Brandvæsen og Redningskorps, var allerede meget naaet. Drengene paa Landet havde imidlertid langt daarligere Tid end Drengene i Byerne.

Det vilde sikkert være heldigt, om Foredragsholderen kunde forelægge Sagen ude i Landboforeningerne og navnlig ogsaa fik fat paa Lærerne og fik dem til at interessere sig derfor. Kunde Spejderbevægelsen lære Drengene paa Landet at opgive mere nøjagtige Vejlængder, end de nu ofte gør, vilde allerede meget være naaet. Hovedpointet: at lære Drengene at tale Sandhed, er absolut godt baade i Byerne og paa Landet.

Direktør *Qvistgaard* hævdede, at det var umuligt at dømme om Spejderbevægelsens Udvikling paa Drengene, naar man ikke selv har arbejdet med Sagen. Sport har Drengene paa Landet som Regel megen Lyst til; baade Boksning og Fodbold interesserer dem. Selvfølgelig vilde det være bedst, om man kom til at arbejde sammen med Skolerne paa Landet.

Den ledende Præsident mente af de faldne Udtalelser at kunne uddrage, at der var væsentlig Forskel paa, hvad Spejderne skulde lære i Byen og paa Landet. Skulde man faa Bevægelsen ind i Skolerne, da burde man gaa et Skridt videre, nemlig til Seminarierne, for at faa de vordende Lærere i Tale. Paa Højskolerne har man nok en hel Del af det, som Spejderbevægelsen tager sig af, men ogsaa dèr kan man vist udrette noget.

Den bedste Tak til Foredragsholderen for hans instruktive og underholdende Foredrag og til Deltagerne i Diskussionen.